

Helsefaglige endringer forutsetter dialog mellom helsemyndighetene og fagmiljøene

I disse dager foregår den årlige budsjettdebatten på Stortinget, før statsbudsjettet for 2017 vedtas i midten av desember. Som de fleste i tannlegefamilien er kjent med, så er det mye som skjer på tannhelsefeltet om dagen. I så måte ønsker vi å rope et varsku om foreslåtte endringer i takstordningen for kjeveortopedi. Dette fordi det reiser fundamentale diskusjoner for alle oss som arbeider i helsetjenesten; hvem avgjør hva som er forsvarlig helsebehandling for den enkelte pasient?

Hva er problemet?

I årets statsbudsjett har regjeringen foreslått å redusere takstene som brukes ved kontroller i et kjeveortopedisk behandlingsforløp. Dette forventes å gi en innsparing på om lag 32 mill. kroner. Fra kjeveortopedene sitt ståsted så er vi enig i at det er klokt å se på endringer i takstsystemet og at det fra tid til annen er på sin plass å se om staten og pasientene får det de betaler for, eller om det er andre formål som bør prioriteres. For den som ikke er så godt innviet i takstsystemet for kjeveortopediske pasienter, så har man i dag takster som utløses når pasienten er inne til kontroll. Som tannleger flest nok er enig i, så ligger det til tannlegens faglige vurdering å avgjøre med hvilke intervaller vi mener pasientene skal innkalles til kontroll for å sikre forsvarlig behandling. Det Helse- og omsorgsde-

partementet og regjeringen nå gjør reiser etter vårt skjønn noen viktige prinsipielle spørsmål, som ikke bare berører kjeveortopedene. Hvem skal bestemme når pasienten skal innkalles til kontroll? I hvor stor grad skal helsedepartementet overprøve vårt faglige skjønn? Bør dette skje uten at det har vært en dialog mellom tannlegeforeningen (og spesialistene) om konsekvensene for pasienten?

Dialog med foreningen og fagmiljøene.

Etter vårt skjønn reiser vi et viktig tannlegefaglig spørsmål om hvorvidt det er klokt at staten overprøver våre tannlegefaglige vurderinger og hvilken presedens dette kan få for hele tannhelsefeltet. Et annet viktig poeng er at forslaget i statsbudsjettet kom på bordet, uten at helsemyndighetene har hatt en forutgående dialog med Tannlegeforeningen eller det kjeveortopediske fagmiljøet – nettopp med tanke på å få en vurdering av de tannlegefaglige konsekvensene knyttet til et slikt forslag. Begge forholdene er etter vårt skjønn svært problematisk, og har relevans langt ut over vår spesialitet. Hvilken pasientgruppe berøres neste gang og hvem har ansvaret for at pasientene får adekvat behandling, eller i verste fall; om pasienten ikke får det?

Med utgangspunkt i regjeringens forslag har Norsk Kjeveortopedisk Forening (NKF) utarbeidet fem konkrete

forslag til justeringer av refusjonssystemet. Dette er forslag som ikke rammer pasientene, som ikke legger begrensninger på det faglige skjønn og som gir et mer treffsikkert takstsystem i forhold til behandlingsbehovet. Ikke minst vil det gi tilsvarende eller større innsparing på statsbudsjettet enn regjeringens forslag. Disse fem forslagene er faglig forsvarlige og riktige justeringer i refusjonssystemet. I tillegg kan disse justeringene være et viktig skritt på veien til et bærekraftig refusjonssystem med treffsikre takster. NKF ønsker å bidra konstruktivt til dette.

Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet må sørge for gode prosesser og dialog med Tannlegeforeningen og fagmiljøene i slike sammenhenger. Vi satte derfor stor pris på at Tannlegeforeningen tok opp dette prinsipielle spørsmålet med tydelighet i budsjett høringen på Stortinget. Vi ønsker gjerne en dialog med våre kolleger i foreningen rundt hvordan vi som yrkesgruppe skal forholde oss til helsedepartementet og myndighetene når de helsefaglige vurderingene ikke lenger er et forhold mellom pasienten og behandler, men mellom staten og pasient. Hvem har da ansvaret og hvem avgjør til slutt hva som er best for pasienten?

*Geir Bj. Kristiansen,
Leder i Norsk Kjeveortopedisk Forening
reguleringstannlegen@yahoo.no*